

सुक्ति सुधा

आशा गरिबको सबै भन्दा ठूलो सम्पत्ति हो।

- एलफेड डे

सम्पादकीय

वार्ताबाट समस्या हल गर

पाथीभरामा केबलकार बनाउने र बनाउने बीच आन्दोलन जारी छ। अहिले स्थानीय भन्दा पहिचानको राजनीति गर्नेले समाजलाई कित्ता गराएका छन्। सांसदहरूले पाथीभरा क्षेत्रमा जनताको इच्छाविपरीत केबलकार निर्माण सुरु गरिएको उल्लेख गर्दै उक्त कार्य तत्काल रोक्न माग गरेका छन्। प्रतिनिधिसभा बैठकको आकस्मिक समयमा आइतबार उनीहरूले जनताले केबलकार निर्माणको प्रतिकार गर्न खोजदा भडपको वातावरण बनेकाले समाधानका लागि आजै निर्माण रोक्नमका लागि सरकारको ध्यानाकर्षण बैठकमा सांसद राजेन्द्रप्रसाद लिङ्गेनले जनताको चाहना बुझन नखोज्दा पाथीभरा रणटोलीको मैदानमा परिणत भएको उल्लेख गर्दै एक व्यापारीको स्वार्थ पूर्ति गर्न समाजमा जनता लडाउने काम भएको टिप्पणी गरे 'सरकार किन अनदेखा गरेको ? मन्त्रीस्तरको वार्ता गर्न सरकार किन तयार नभएको', सांसद लिङ्गेनले भने, 'सरकारी त अहिले जनताको इच्छाविपरीत राज्यशक्ति लगाएर निर्माण अधि काम बढिरहेको बताउँदै उनले जनताले उक्त धार्मिक स्थलमा केबलकार नचाहेको र प्रतिकारमा उत्रिएको जानकारी गराए।

सांसद योगेश भद्राईले ताप्लेजुड जिल्लास्थित पाथीभरा मुक्कुम्लुक क्षेत्रमा केबलकार बनाउने विषयलाई लिएर केही दिनदेखि तनाव सिर्जना भइरहेको छ। केबलकार बनाउने उचित हो वा होइन वार्ता र संवादबाट दुःखाउनुपर्ने उल्लेख गरे। सांसद तोसिमा कार्कीले सो क्षेत्रमा केबलकार निर्माण विवादरहित बनाउनुपर्ने उल्लेख गर्दै सरकारले बल प्रयोग गरेर नभई वार्ताबाट समाधान खोज्नुपर्नेमा जोड दिन्। साथै उनले सो आयोजनाको निर्माण तत्काल स्थगन गरेर सरोकारवाला सबैसँग संवाद गरेर समाधान गर्न सरकारसँग आग्रह गरिन्। सांसद माधव सापोकोटाले सुशासन कायम गर्न नसकदा नेपाल सम्पर्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी ग्रेलिस्ट'मा पुगेको णबताए। उनले राष्ट्रिय खेलकुद परिषदका सदस्य सचिव टंकलाल घिसिङ्को कार्यकक्षमा दुर्व्यवहार गर्नेमाथि कारबाही नभएको भन्दै सरकारको ध्यानाकर्षण गराए।

सांसद तारा लामाले कञ्चनपुरको बेलडाँडीमा बस्ती हटाउने नाममा स्थानीय प्रशासनबाट जनता घाइते भएको आरोप लगाउँदै घाइतेको उपचार गर्न र दोषीमाथी कारबाही गर्न सरकारसँग माग गरे। राँके जुलस व्यक्तिको घरमा झोस्ने, सवारी साधन तोडफोड, निर्माणस्थल कब्जा गर्ने उद्देश्यले अधि बढेका पहिचानवादी आन्दोलनकारीलाई रोक्न खोज्दा दुँगा हानेर तोडफोडमा उत्रिएपछि उनीहरूलाई पछि हटाइएको प्रहरीले जनाएको छाप्रहरीले बल प्रयोग गर्ने अवस्था सृजना जिल्ला बाहिरकाले बनाउन खोजेका छनासर्विधान जारी गर्न बेला टिकापुरमा बाहिरबाट गएर अवस्था उत्तेजित बनाउने काम गरेका थिए।

अहिले त्यसबाट पाठ सिकेर संवाद र छलफलका लागि दबाबको खाँचो छ। संयम र सहमतिका लागि भूमिका खेल्नुपर्नेहु अहिलै पक्ष र विपक्षमा उत्तरु हतारो हो। फेरि पनि संवादका माध्यमबाट आ-आफ्ना विचार राख्ने र सहमतिमा पुग्ने काम आवश्यक छ। आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरेर भक्तजनले पाथीभरा मन्दिरमा पुग्न सकुन भन्ने भावनाको विकासका लागि सबैका कुरा सुन्ने परिस्थिति निर्माण आजको आवश्यकता हो। सडकमा उठेको भन्दा सदनमा कुरा उठिसकेको हुँदा वार्ताबाट समस्या हल गर्न तयार हुनुपर्छ।

तपाईंको आज

मेष	: स्वास्थ्यमा सुधार तुला	: शारीरिक भ्रमेला
वृष	: कार्यमा सफलता तृश्चिक	: मानसिक तनाव
मिथुन	: सह्योग मिलेछ धनु	: व्यापारमा लाभ
क्रांक	: अप्रत्यसित लाभ	: नक्तर
सिंह	: सत्कार मिलेछ क्रम	: भ्रमेला बढने
कञ्च्चिता	: आर्थिक समस्या	: मीन : शुभ यात्रा

हरिसिंह भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८८
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हैर्नका लागि सम्झनहोस्।

बरेडमा बसाइँसराईले बस्ती सुनसान

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, ११ फागुन

पछिल्लो समय बागलुडको बरेडमा उत्तरापालिकाबाट बसाइँसराई गर्नेको सङ्ख्या बढ्दै गरेको छ। हेक महिना गाउँ छोडेर बजार भर्ने बढ्दै गएको छ बसाइँसराई नरोकेको छन् भने खेतीयोग्य जिमिनमा भाडी पलायका छन्।

बरेडमा गाउँपालिकाका सुचना अधिकारी केशवराज क्षेत्रीका अनुसार पछिल्लो दुई वर्षमा तीन सय ४७ परिवारका एक हजार दुई सय ८० जनाले गाउँ छोडेर बजार भर्ने बढ्दै गएको छ। गाउँमा शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायातलागायतका विकास पुढै गरे पनि स्थानीयले बसाइँसराई गर्न छाडेका छैन्।

चालु आर्थिक वर्षको सात महिनामा दुई सय १० जनाले गाउँ छाडेको सुचना अधिकारी दिनभ्यो। साउनयता ५५ परिवारले बसाइँसराई गरेर अन्य ताउँमा एका छुन्। यस वर्ष सबैभन्दा धेरै वडा नम्बर १ धुलुखालास्कोटाबाट १३ घरपरिवारका ८८ जना र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ५ सुखोराका छ घरपरिवारका २० जनाले बसाइँसराई लिएको अध्यक्ष शर्माले बसाइँसराई गरेको टिप्पणी गर्न छ।

बरेडमा बसाइँसराई रोकनका लागि हामीहरूले धेरै प्रयास गर्याएँ, बस्ती-बस्तीसम्म सडक, खानेपानी, शिक्षा र स्वास्थ्यको पहुँच पुर्याएका छौं, युवालाई रोजगारसँग जोडेका काम पनि भएको छुन्। यहाँको बस्ती बसालौं भनेको कसैले मानेन्, तर गाउँ छाडेर गए, बगाले भन्ने ठाउँमा पहिले करिब २० घर थिए, अहिले त्यो टोल नै खाली छ, बसाइँसराई रोकनका लागि हामी लागिरहेका छौं।

बरेडमा धेरैजसो स्थानीय चितवन, रुपन्देही, नवलपरासी, पोखरालगायत ठाउँमा बसाइँसराई गरेर जाने गरेको अध्यक्ष शर्माले बोकाले लागि पालिकाले जनताका

आधारभूत आवश्यकता पूरा गरी युनस्टरीय सेवा प्रवाहमा लागेको बताउनुभयो। पालिकाका सबै वडा र बस्तीमा सडक पुर्याउनका साथै खानेपानी, विद्युत र स्वास्थ्य संस्था स्थापना गेरे सेवा दिए पनि बसाइँसराई रोकन नसकेको अध्यक्ष शर्मा बताउनुहुँच।

एकीकृत बस्ती बसालौर नागरिकको जीवनस्तर उकासे कार्यक्रम सञ्चालन गर्न थाले पनि सफल बन्ने नसकेको उहाँले बताउनुभयो। युवालाई लघुउद्यम तथा धेरै दुल्योगामार्फत स्वरोजगार बनाउने गरी काम गरेर पनि बसाइँसराई नरोकेको अध्यक्ष शर्मा बताउनुहुँच।

"बसाइँसराई रोकनका लागि हामीहरूले धेरै प्रयास गर्याएँ, बस्ती-बस्तीसम्म सडक, खानेपानी, शिक्षा र स्वास्थ्यको पहुँच पुर्याएका छौं, युवालाई रोजगारसँग जोडेका काम पनि भएको छुन्। यहाँको बस्ती बसालौं भनेको कसैले मानेन्, तर गाउँ छाडेर गए, एकीकृत बस्ती बसालौं भनेको कसैले त्रुमिसाबाड, तिप्रापानी, भुवांड र निसेलढोर जस्ता गाउँमा गर्भवतीको ४० प्रतिशत घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। घरमै सुक्तेरी हुने महिला अधिकांश दिलत समुदायका रहेको स्वास्थ्य शाखा प्रमुख रहेको बताउनुभयो। मगरका अनुसार बालविवाह र घरमै सुक्तेरी भएको अध्ययनमा निसीखोलाको दुर्गम गाउँमा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। अशिक्षा, गरिबी र भौगोलिक विकटताका कारण निसीखोलामा हामोडेलिभरी पछिल्लो समय चुनौतीबन्दै आएको निसीखोलामा स्वास्थ्य शाखाले जनाएको छ। जनचेतनामूलक कार्यक्रम गरिरहेको पालिकाले सबै गर्भवतीलाई सञ्चालनका सञ्जय एकीकृत बताउनुहुँच।

बरेडमा धेरैजसो स्थानीय चितवन, रुपन्देही, नवलपरासी, सञ्चालनमा लागाउने बढाउन थालेको हो। यहाँको बस्ती बसालौं भनेको कसैले त्रुमिसाबाड, तिप्रापानी, भुवांड र निसेलढोर जस्ता गाउँमा गर्भवतीको ४० प्रतिशत घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। यहाँको दुर्गम गाउँमा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। अशिक्षा, गरिबी र भौगोलिक विकटताका कारण निसीखोलामा हामोडेलिभरी पछिल्लो समय चुनौतीबन्दै आएको निसीखोलामा सञ्चालनमा समुदायका तथा घरमै सुक्तेरी भएको अध्ययनमा निसीखोलामा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। यहाँको दुर्गम गाउँमा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। अशिक्षा, गरिबी र भौगोलिक विकटताका कारण निसीखोलामा हामोडेलिभरी पछिल्लो समय चुनौतीबन्दै आएको निसीखोलामा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। यहाँको दुर्गम गाउँमा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। अशिक्षा, गरिबी र भौगोलिक विकटताका कारण निसीखोलामा हामोडेलिभरी पछिल्लो समय चुनौतीबन्दै आएको निसीखोलामा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। यहाँको दुर्गम गाउँमा घरमै सुक्तेरी हुने गरेको पाइएको छ। अशिक्षा, गरिबी र भौगोलिक विकटताका कारण निसीखोलामा हामोडेलिभरी पछिल्लो समय चुनौतीबन्दै आएको निसीखोलामा घरम

शिक्षक विद्यार्थी सम्मान सहित शिक्षक संगठनको छैटौं गाउँपरिषद् सम्पन्न

| पोखरापत्र संचाददाता |
पोखरा, ११ फागुन

नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको छैटौं गाउँ परिषद् बैठक शनिवार वातावरणीय आमा समुह, अन्नपूर्ण ३, लक्ष्मी देउरालीको सभाहलमा सम्पन्न भएको छ।

कार्यक्रममा प्रमुख

अतिथिका रूपमा बोल्दै

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका अध्यक्ष

विष्णुबहादुर केसीले

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाले

शिथा र स्वास्थ्यलाई पहिलो

प्राथमिकतामा राखेका काम गरेको

बताउँदै यस अभियानमा साथ

दिन समूही शिक्षकहरूलाई

अनुरोध गरे। २०८०/०८१ को

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता

स्वमूल्याङ्कनको नीतिजामा

अन्नपूर्ण गाउँपालिका कास्की

जिल्लामा प्रथम, गाडकी प्रदेशमा

तेस्रो र नेपालभरमा पहाँ द्वारा

परेको बताउँदै उनले आगामी वर्ष

सो भन्दा माथि पुनैपर्ने र त्यसका

लागि पालिकाको शिक्षामा सुधार

गर्नेपर्ने बताए। उनले अगाडि भने,

“यसवर्ष पालिका भित्र सञ्चालित होको विद्यालयका होको कक्षामा कमित्तमा ७० प्रतिशत नीतिजा ल्याउने भनेर हामीले योजना बनाएका छौं। हामीले कुन विद्यालयमा के लगानी गर्नुपर्ने हो? सुझाब दिनुहोस, हामी तयार छौं। संगठनका साथीहरु भएको विद्यालय अबल बनाएर देखाउँछौं भनेर तपाइँहुरु पनि यो अभियानमा हातेमालो गर्नुभएको छ, म अत्यन्त खुसी छु! ” उनले घोषणापत्र केवल देखाउनको नभई घोषणापत्र अनुसारका काम गर्न आफुहरु लागि परेको बताए। नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन, कास्कीका

अधिकारी लगायतरे शुभकामना मन्त्रव्य राखेका थिए। शिक्षक सेवा अयोगको परीक्षा उर्तिण गरी माध्यमिक तहको नियुक्ति सहित अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा पदस्थापन हुनुभएका नवनियुक्त शिक्षक वसन्त चुंदाली, २०८० को एसईई परीक्षामा अन्नपूर्ण गाउँपालिकाबाट सबोल्कृष्ट ३.७ जिपिए ल्याई उर्तिण हुन सफल सिर्जना सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थी प्रविण कुँवर र यसैवर्ष सेवा निवृत्त शिक्षक माध्यमिक सहित सञ्चालनमा डिभिजन वन कार्यालयले जिल्लाका विभिन्न पालिकामा वन डेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना अधियान सुरु गरेको हो।

तनहुँ वन डेलो हुने जिल्लामा पर्ने भएकाले वन कार्यालयले विभिन्न पालिकामा पुगेर सरोकारवालाई वन डेलो नियन्त्रणका लागि सतर्क गराउन सचेतनामूलक कार्यक्रम गरेको हो। सहायक वन अधिकृत काशीराज पिण्डतका अनुसार जिल्लाका भिमाद नगरपालिका, ऋषिङ गाउँपालिकामा र घिरिड गाउँपालिकामा सचेतना कार्यक्रम गरिएको छ। जिल्लाको १० हजार पाँच सय ४९ हेक्टर क्षेत्रफलमा वन डेलो लगाइन्थे र सोही डेलो सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ। वन ऐन, २०७६ को दफा ५० को उपदफा ४ बमोजिम दफा ४९ को खण्ड (घ) अन्तर्गत राष्ट्रिय वनमा आगो लगाउने वा आगलागी हुन जाने कुनै कार्य गरेमा क्षति भएको बिगो असुल उपर गरी तीन वर्ष कैद वा रु ६० हजारसम्म जरिबाना हुने वा दुवै सजाय हुने प्रावधान रहेको छ।

मुस्ताङ्मा सिसा, धातु र प्लास्टिकजन्य फोहर व्यवस्थापन अभियान

| पोखरापत्र संचाददाता |
म्यादी, ११ फागुन

मुस्ताङ्मा नकुहिने सिसा, धातु र प्लास्टिकजन्य फोहर व्यवस्थापन अभियान सञ्चालन भएको छ।

स्थानीय तह, अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप), आमा समूह र युवा क्लबहरूले प्रदूषण न्यूनीकरण गर्न प्लास्टिक, धातु र सिसाजन्य फोहर व्यवस्थापनमा जुडेका हुन्। एक्याप जोमसोमका प्रमुख प्रमोटर देखि तपाइँहुरु परामर्श र बताउँदै नकुहिने कोहान सञ्चालन गरेर पोखरा पठाउँदै व्यवस्था मिलाएको जानकारी दिनुभयो।

“हिमाली भूगोल भएको मुस्ताङ्मा प्लास्टिक र सिसाजन्य फोहरका कारण प्रदूषण बढ्दून भएको एक बालो भएको बताउनुभयो।

जनावर र वन्यजन्तुको स्वास्थ्यमा असर पर्ने देखिएकाले व्यवस्थापन अभियान चलाएको हो”, उहाँले भनुभयो, “टोल र वडा स्तरमा सिसा र प्लास्टिकजन्य फोहर राख्ने ठाउँ बनाइएको छ।” सङ्कलन हुने फोहलाई एक्यापले गाडीमा ढुवानी गरेर पोखरा पुनःप्रशोधन केन्द्रमा पठाउने व्यवस्था मिलाएको रेखीले बताउनुभयो। मुस्ताङ्मा कोहान फोहर व्यवस्थापनका लागि पोखराको ग्रिन रेड वेष्ट एनेजेमेन्ट प्राइरिंग सम्भाल्ता भएको छ। ग्रिन वेष्ट म्यानेजमेन्टले फोहलाई प्रसोधन गरेर पुनःप्रयोग गर्ने मिले र अन्य सामग्री बनाउने गर्छ। घरपभोड गाउँपालिका-४ जोमसोम र वडा नं ३ पुथाडा सम्झौता कलन भएको एक सय २९ बोरा

(एक हजार नी सय ८६ किलोग्राम) प्लास्टिक, सिसा र टिनजन्य फोहर यसै हृष्टा पोखरा पठाइएको एक्याप जोमसोमले जनाएको छ। यसअधि गत माघ ३ गते घरपभोडको स्थाड र ठिनीबाट ५४ बोरा र २६ कार्टुन (एक हजार दुई सय ३८ दशमलव पाँच) किलोग्राम फोहर पोखरा पठाइएको थियो।

गत कार्तिक पहिलो हप्ता चार

हजार पाँच सय १६ मिटर उचाइमा

रहेको थोराइला पासमा प्रहरी र

वारपाउ मुस्तिक्षेत्र गाउँपालिकाका

जनप्रतिनिधिको सहभागितामा

भएको छ। ग्रिन वेष्ट म्यानेजमेन्टले फोहलाई प्रसोधन गरेर पुनःप्रयोग गर्ने मिले र अन्य सामग्री बनाउने गर्छ। घरपभोड गाउँपालिका-४ जोमसोम र वडा नं ३ पुथाडा सम्झौता कलन भएको एक सय २९ बोरा

सङ्कलन केन्द्रमा राख्ने गरिएको छ। फोहरका कारण दीर्घकालीन हिसाबले वातावरण प्रदूषण हुनुका साथै वन्यजन्तु र घरपानुवा बस्तुले खाएर उतीहरू बिरामी पर्ने समस्या देखिएपछि व्यवस्थापन गर्न थालिएको एक्याप जोमसोमका प्रमुख रेखीले बताउनुभयो। एक्यापले यस वर्ष धोसा, लेते र कोवाडमा थप फोहर सङ्कलन केन्द्र बनाउने तयारी गरेको छ। घरपभोड गाउँपालिकाले प्रदूषण नियन्त्रणका लागि सिसाजन्य मदिराको विक्री वितरणमा कडाइ गरेको र प्लास्टिकको भोलाको विकल्पमा कपडाको फोला प्रयोगको अभियान सञ्चालन गरेको अध्यक्ष मोहसिन लालचनले बताउनुभयो।

जिल्ला खेलकुद विकास समितिका

समितिका अध्यक्ष अनिल पाण्डेले

सङ्कलनमा विनियोजित जिल्लामा

उपरान्त अन्नपूर्ण सम्झौताको

सम्भागिता भएको छ। तनहुँ बताउनुभयो।

एक्यापले यसै खेलकुदको बताउनुभयो।

जिल्ला खेलकुद विकास समिति

समितिका अध्यक्ष अनिल पाण्डेले

सङ्कलनमा विनियोजित जिल्लामा

उपरान्त अन्नपूर्ण सम्झौताको

सम्भागिता भएको छ। तनहुँ बताउनुभयो।

जिल्ला खेलकुद विकास समिति

समितिका अध्यक्ष अनिल पाण्डेले

सङ्कलनमा विनियोजित जिल्लामा

उपरान्त अन्नपूर्ण सम्झौताको

सम्भागिता भएको छ। तनहुँ बताउनुभयो।

जिल्ला खेलकुद विकास समिति

समितिका अध्यक्ष अनिल पाण्डेले

सङ्कलनमा विनियोजित जिल्लामा

उपरान्त अन्नपूर्ण सम्झौताको

सम्भागिता भएको छ। तनहुँ बताउनुभयो।

जिल्ला खेलकुद विकास समिति

समितिका अध्यक्ष अनिल पाण्डेले

सङ्कलनमा विनियोजित जिल्लामा

उपरान्त अन्नपूर्ण सम्झौताको

सम्भागिता भएको छ। तनहुँ बताउनुभयो।

जिल्ला खेलकुद विकास समिति

समितिका अध्यक्ष अनिल पाण्डेले

सङ्कलनमा विनियोजित जिल्लामा